

Bruxelles, 14. srpnja 2025.
(OR. en)

11578/25

ENER 366
CLIMA 271
CONSOM 138
TRANS 303
AGRI 349
IND 273
ENV 697
COMPET 735
FORETS 51
DELECT 101

POP RATNA BILJEŠKA

Od:	Glavna tajnica Europske komisije, potpisala direktorica Martine DEPREZ
Datum primitka:	9. srpnja 2025.
Za:	Thérèse BLANCHET, glavna tajnica Vijeća Europske unije
Predmet:	DELEGIRANA UREDBA KOMISIJE (EU) .../... od 8.7.2025. o dopuni Direktive (EU) 2024/1788 Europskog parlamenta i Vijeća utvrđivanjem metodologije za procjenu ušteda emisija stakleničkih plinova povezanih s niskougljičnim gorivima

Za delegacije se u prilogu nalazi dokument C(2025) 4674 final.

Priloženo: C(2025) 4674 final

Bruxelles, 8.7.2025.
C(2025) 4674 final

DELEGIRANA UREDBA KOMISIJE (EU) .../...

od 8.7.2025.

o dopuni Direktive (EU) 2024/1788 Europskog parlamenta i Vijeća utvrđivanjem metodologije za procjenu ušteda emisija stakleničkih plinova povezanih s niskougljičnim gorivima

OBRAZLOŽENJE

1. KONTEKST DELEGIRANOG AKTA

Prema Direktivi (EU) 2024/1788 Europskog parlamenta i Vijeća od 13. lipnja 2024. o zajedničkim pravilima za unutarnje tržište plina iz obnovljivih izvora, prirodnog plina i vodika („Direktiva”) Komisija je dužna utvrditi metodologiju za procjenu ušteda emisija stakleničkih plinova iz niskougljičnih goriva. U metodologiji obračunavanja za niskougljična goriva trebalo bi uzeti u obzir emisije tijekom cijelog životnog ciklusa i neizravne emisije koje proizlaze iz preusmjerenja neelastičnih ulaznih sirovina za proizvodnju niskougljičnih goriva, kao i emisije metana bliže početku proizvodnog lanca i stvarne stope hvatanja ugljika. Kako bi se osigurala potrebna dosljednost, u metodologiji se primjenjuju pristupi slični onima u metodologiji utvrđenoj u Delegiranoj uredbi Komisije (EU) 2023/1185 za procjenu ušteda emisija stakleničkih plinova povezanih s obnovljivim gorivima nebiološkog podrijetla i gorivima iz recikliranog ugljika.

2. SAVJETOVANJA PRIJE DONOŠENJA AKTA

Budući da je tehničke prirode, za ovaj delegirani akt nije bila potrebna procjena učinka ni otvoreno javno savjetovanje. Oni su obično potrebni samo za velike inicijative.

Delegirani akt temelji se na rezultatima nekoliko savjetovanja koja je provela Komisija, uključujući sastanke stručne skupine održane 7. studenog 2024. i 19. svibnja 2025. i dvije radionice s dionicima.

Nacrt akta bio je objavljen na portalu Bolja regulativa radi prikupljanja povratnih informacija od javnosti od 27. rujna do 18. listopada 2024.

3. PRAVNI ELEMENTI DELEGIRANOG AKTA

Delegirani akt donosi se u skladu s člankom 9. stavkom 5. Direktive. Komisija se tom odredbom ovlašćuje za donošenje delegiranog akta o utvrđivanju metodologije za procjenu ušteda emisija stakleničkih plinova povezanih s niskougljičnim gorivima.

DELEGIRANA UREDBA KOMISIJE (EU) .../...

od 8.7.2025.

o dopuni Direktive (EU) 2024/1788 Europskog parlamenta i Vijeća utvrđivanjem metodologije za procjenu ušteda emisija stakleničkih plinova povezanih s niskougljičnim gorivima

EUROPSKA KOMISIJA,

uzimajući u obzir Ugovor o funkcioniranju Europske unije,

uzimajući u obzir Direktivu (EU) 2024/1788 Europskog parlamenta i Vijeća od 13. lipnja 2024. o zajedničkim pravilima za unutarnje tržište plina iz obnovljivih izvora, prirodnog plina i vodika, izmjeni Direktive (EU) 2023/1791 i stavljanju izvan snage Direktive 2009/73/EZ¹, a posebno njezin članak 9. stavak 5.,

budući da:

- (1) U metodologiji obračunavanja emisija stakleničkih plinova iz niskougljičnih goriva trebalo bi uzeti u obzir emisije tijekom cijelog životnog ciklusa i neizravne emisije koje proizlaze iz preusmjeravanja neelastičnih ulaznih sirovina za proizvodnju niskougljičnih goriva, kao i emisije metana bliže početku proizvodnog lanca i stvarne stope hvatanja ugljika. Kako bi se osigurala usklađenost metodologije utvrđene u ovoj Uredbi s metodologijom za procjenu ušteda emisija stakleničkih plinova povezanih s obnovljivim gorivima nebiološkog podrijetla i gorivima iz recikliranog ugljika, za procjenu ušteda emisija stakleničkih plinova trebalo bi primijeniti slične pristupe kao u Delegiranoj uredbi Komisije (EU) 2023/1185².
- (2) Metodologija utvrđena u Delegiranoj uredbi (EU) 2023/1185 primjenjuje se za utvrđivanje ušteda emisija stakleničkih plinova povezanih s obnovljivim gorivima nebiološkog podrijetla i gorivima iz recikliranog ugljika, koja su potkategorija niskougljičnih goriva. Stoga je primjereno goriva iz recikliranog ugljika isključiti iz područja primjene metodologije utvrđene u ovoj Uredbi.
- (3) Okvir za certificiranje niskougljičnih goriva utvrđen u Direktivi (EU) 2024/1788 u potpunosti je usklađen s okvirom za certificiranje iz Direktive (EU) 2018/2001

¹ Direktiva (EU) 2024/1788 Europskog parlamenta i Vijeća od 13. lipnja 2024. o zajedničkim pravilima za unutarnje tržište plina iz obnovljivih izvora, prirodnog plina i vodika, izmjeni Direktive (EU) 2023/1791 i stavljanju izvan snage Direktive 2009/73/EZ (SL L, 2024/1788, 15.7.2024., ELI: <http://data.europa.eu/eli/dir/2024/1788/oj>).

² Delegirana uredba Komisije (EU) 2023/1185 od 10. veljače 2023. o dopuni Direktive (EU) 2018/2001 Europskog parlamenta i Vijeća utvrđivanjem minimalne granične vrijednosti za uštede emisija stakleničkih plinova povezanih s gorivima iz recikliranog ugljika i metodologije za procjenu ušteda emisija stakleničkih plinova povezanih s obnovljivim tekućim i plinovitim gorivima nebiološkog podrijetla namijenjenima uporabi u prometu te gorivima iz recikliranog ugljika (SL L 157, 20.6.2023., str. 20., ELI: http://data.europa.eu/eli/reg_del/2023/1185/oj).

Europskog parlamenta i Vijeća³ za obnovljiva goriva. U skladu s tim, sirovine koje se upotrebljavaju za proizvodnju niskougljičnih goriva, kao i sama niskougljična goriva, trebalo bi pratiti u bazi podataka Unije na isti način kao i sirovine koje se upotrebljavaju za proizvodnju obnovljivih goriva, kao i sama obnovljiva goriva. Stoga je, kad je riječ o vrijednosti emisija metana bliže početku proizvodnog lanca, primjereno razlikovati pojedinačne serije goriva i sirovina na temelju profila učinkovitosti metana dobivenog od dobavljača koji isporučuje gorivo koje se upotrebljava za proizvodnju niskougljičnog goriva.

- (4) Potencijal vodika za globalno zagrijavanje još nije utvrđen dovoljno precizno za uvrštavanje u metodologiju za izračun emisija stakleničkih plinova. Stoga bi relevantne vrijednosti za potencijal vodika za globalno zagrijavanje trebalo dodati čim znanstveni dokazi budu dovoljno pouzdani i čim se počnu koristiti za mjerenje učinka istjecanja vodika u cijelom lancu opskrbe u metodologijama obračunavanja emisija stakleničkih plinova za niskougljična goriva i obnovljiva goriva nebiološkog podrijetla.
- (5) Hvatanje i skladištenje emisija trebalo bi u metodologiji računati kao smanjenje emisija ako se one trajno skladište u skladišnom geoprostoru, uključujući emisije koje nastaju u trećim zemljama i skladište izvan Unije, pod uvjetom da se primjenjivim nacionalnim pravom osigurava otkrivanje i saniranje istjecanja u skladu s pravnim odredbama primjenjivima u EU-u, a istjecanja se uzimaju u obzir kako se ne bi priznavala kao smanjenja. Skladišni geoprostori na kojima opetovano dolazi do istjecanja ne bi trebali biti prihvatljivi za ubrizgavanje. Trenutačno se predaja emisijskih jedinica izbjegava samo za emisije u okviru ETS-a EU-a uskladištene u skladišnom geoprostoru za koji je dozvola izdana na temelju Direktive 2009/31/EZ. Postoje razne mogućnosti za prekograničnu suradnju u području hvatanja i skladištenja ugljika. Potencijalno buduće priznavanje skladištenja emisija u okviru ETS-a EU-a u skladišnim geoprostorima u trećim zemljama bez povezanog ETS-a ovisilo bi o postojanju jednakovrijednih uvjeta kojima bi se osiguralo trajno i ekološki sigurno geološko skladištenje uhvaćenog CO₂, pod uvjetom da se skladištenje ne upotrebljava za povećanje uporabe ugljikovodika i da to dovede do ukupnog smanjenja emisija.
- (6) Kako bi se osigurala usklađenost ove metodologije s metodologijom utvrđenom u Delegiranoj uredbi (EU) 2023/1185 za obnovljiva goriva nebiološkog podrijetla i goriva iz recikliranog ugljika, primjereno je utvrditi pravila kojima se osigurava da intenzitet emisija niskougljičnog vodika i intenzitet emisija vodika iz obnovljivih izvora proizvedenog u elektrolizatoru u istom razdoblju uvijek budu isti i da prijavljeni udjeli energije budu dosljedni.
- (7) Za provedbu europskog zelenog plana potrebno je brzo prestati koristiti fosilna goriva za proizvodnju električne energije. Prelasku na čistu energiju pridonijet će veća upotreba vodika iz obnovljivih izvora i niskougljičnog vodika. Metodologije koje se primjenjuju na te dvije vrste vodika temelje se na različitim pravnim osnovama, no trebale bi biti usklađene i odražavati tehnološke posebnosti i gospodarsku učinkovitost. Komisija bi trebala što prije pokrenuti procjenu mogućeg uvođenja alternativnih pristupa za priznavanje električne energije s niskim emisijama ugljika iz

³ Direktiva (EU) 2018/2001 Europskog parlamenta i Vijeća od 11. prosinca 2018. o promicanju uporabe energije iz obnovljivih izvora (SL L 328, 21.12.2018., str. 82., ELI: <http://data.europa.eu/eli/dir/2018/2001/oj>).

nuklearnih elektrana na temelju odgovarajućih kriterija. Do 30. lipnja 2026. Komisija bi trebala pokrenuti javno savjetovanje o nacrtu metodologije u kojoj se navode ti kriteriji. Ujedno bi trebala procijeniti učinak i posljedice evaluacije intenziteta emisija stakleničkih plinova električne energije na temelju prosječnih vrijednosti. U tim se procjenama mora uzeti u obzir ukupni učinak takvih pristupa na energetske sustav (uključujući njegovu gospodarsku učinkovitost i postizanje potpune međupovezanosti), potencijal za smanjenje emisija i važnost održavanja jednakih uvjeta s potpuno obnovljivom električnom energijom kako je definirano u Delegiranoj uredbi (EU) 2023/1184, kao i potreba za zaštitom postojećih projekata.

DONIJELA JE OVU UREDBU:

Članak 1.

Ovom se Uredbom utvrđuje metodologija za izračun ušteda emisija stakleničkih plinova povezanih s niskougljičnim gorivima, osim goriva iz recikliranog ugljika.

Članak 2.

Uštede emisija stakleničkih plinova povezane s niskougljičnim gorivima, osim goriva iz recikliranog ugljika, utvrđuju se u skladu s metodologijom iz Priloga.

Članak 3.

Praćenje i preispitivanje

Komisija do 1. srpnja 2028. mora na temelju odgovarajućih kriterija procijeniti učinak uvođenja alternativnih načina niskougljične proizvodnje električne energije, posebno u nuklearnim elektranama, kao i pristupa da se intenzitet emisija stakleničkih plinova električne energije vrednuje na temelju prosjeka. U toj se procjeni uzima u obzir učinak upotrebe takvih postupaka na energetske sustav i uštede emisija te potrebu za održavanjem jednakih uvjeta u pogledu dobivanja električne energije u potpunosti iz obnovljivih izvora. Komisija ujedno mora procijeniti uvođenje pristupa po državama ili regijama za standardne vrijednosti intenziteta emisija stakleničkih plinova iz ulaznih sirovina dostavljene u dijelu B Priloga. Komisija će pri procjeni izmjena kriterija uzeti očuvati postojeće projekte.

Članak 4.

Ova Uredba stupa na snagu dvadesetog dana od dana objave u *Službenom listu Europske unije*.

Ova je Uredba u cijelosti obvezujuća i izravno se primjenjuje u svim državama članicama.

Sastavljeno u Bruxellesu 8.7.2025.

*Za Komisiju
Predsjednica
Ursula VON DER LEYEN*